

Year 6: Büyük Geçiş Yılı

Year 6, ilkokulun son ve en hareketli yılıdır: **ortaokul başvurusu** yapılır, bazı bölgelerde **11+ sınavı** vardır, Mayıs'ta **KS2 SATs** yapılır ve yaz sonunda çocuğunuz ortaokula başlar. Bu rehber, her yıl Year 6'ya geçen ailelerin bu yılı adım adım ve sakın bir şekilde geçirmesi için hazırlandı.

Bu rehberi ne zaman okuyorsunuz?

- **Year 5 yazı / Eylül:** "Year 6 takvimi", "Ortaokul seçimi" ve "11+" bölümleri sizin için en önemli olanlar.
- **Kasım-Mart:** Başvuru yapıldıysa "Offer Day sonrası" ve "KS2 SATs" bölümlerine bakın.
- **Nisan-Temmuz:** "KS2 SATs" ve "Ortaokula hazırlık" bölümleri.
- Her durumda: "Ay ay kontrol listesi" yılın her ayına küçük adımlar verir.

"Başarı, dünden daha iyi olmaktır." — Anonim

Her çiçek kendi zamanında açar

Bir bahçedeki çiçeklerin hiçbiri birbirine benzemez. Kimi baharın ilk günü açar, kimi yaz ortasında. Kimi güneşi sever, kimi gölgeyi. Ama hepsi çiçektir ve her biri kendi zamanında açar.

Çocuklarımız da böyle. Hele başka bir ülkede, başka bir dilde, başka bir toprakta kök salmaya çalışırken açmaları biraz daha zaman alabilir. Bu, geride kaldıkları anlamına gelmez; kök saldıkları anlamına gelir.

Bizim işimiz onları başkasının bahçesiyle kıyaslamak değil; suyunu, güneşini ve sabrını eksik etmemek.

Bu yılın 3 hedefi

1. Doğru okulu seçmek: okulları tanımak, başvuruyu zamanında ve bilinçli yapmak. **2. SATs'e sakın hazırlanmak:** kısa, düzenli çalışma; okuma ve matematik temelleri. **3. Ortaokula hazır olmak:** bağımsızlık, düzen ve özgüven.

"Ağaç yaşken eğilir." — Atasözü

Year 6 takvimi (her yıl)

Aşağıdaki takvim her yıl aynı şekilde işler; kesin günler yıldan yıla birkaç gün değişebilir.

Ne zaman?	Ne oluyor?	Kim için?
Year 5 yazı (Haziran-Temmuz)	11+ kaydı (bölgeye göre; çoğu yerde Year 5'in yazında kapanır)	11+'ya girecekler
Year 6 Eylül	11+ sınavları (çoğu bölgede Eylül'de); ortaokul başvuru sistemi açılır	11+ / herkes
Eylül-Ekim	Ortaokul açık günleri (open evenings / open mornings)	Herkes
Ekim	11+ sonuçları (bölgeye göre; başvuru son gününden önce açıklanır)	11+'ya girenler
31 Ekim	Ortaokul başvurusunun son günü (İngiltere'de her yıl aynı)	Herkes
1 Mart	National Offer Day: hangi okula yerleştığınız açıklanır (hafta sonuna denk gelirse ilk iş günü)	Herkes
Mart-Mayıs	Kabul/ret, bekleme listesi (waiting list), itiraz (appeal)	Gerekirse
Mayıs (genelde 2. hafta)	KS2 SATs: 4 gün, sabahları	Herkes
Temmuz	SATs sonuçları okul raporuyla gelir; ortaokul tanışma günleri (transition days)	Herkes

Kesin tarihleri her yıl belediyenin (local authority) okul başvuru sayfasından ve gov.uk'tan kontrol edin. Başvuru, çocuğun okulu üzerinden değil, oturduğunuz bölgenin belediyesi üzerinden yapılır.

Ortaokul seçimi: adım adım

“Bin bilsen de bir bilene danış.” — Atasözü

Okul türü	Bilmeniz gereken
Comprehensive / Academy	Çoğu devlet ortaokulu; sınavsız. Yerleştirme genelde mesafe, kardeş ve okulun kriterlerine göre.
Grammar	Seçmeli devlet okulu; 11+ sınavında başarı gerekir. Bazı bölgelerde (ör. Kent, Buckinghamshire) çok, Londra'nın birçok bölgesinde hiç yok.
Faith (inanç temelli)	Kilise vb. okullar; çoğu ek bir form (Supplementary Information Form) ister.
Independent (özel)	Ücretli; kendi giriş sınavları ve takvimleri vardır; burs imkânı olabilir.

- **Okulları tanıyın:** Year 5'in sonu ve Year 6'nın başında açık günlere gidin; okulun web sitesi, Ofsted raporu, sınav sonuçları, ulaşım ve okulun kabul kriterlerine bakın.
- **Kabul kriterlerini okuyun:** geçen yıl hangi mesafeye kadar öğrenci alındığı ("last distance offered") gerçekçi bir fikir verir.
- **Başvuru:** belediyenin online sistemi; çoğu bölgede 6 tercih yazılır. Tercihleri gerçekten istediğiniz sıraya göre yazın; sistem şansınızı bu sıraya göre düşürmez. Listede yerleşme ihtimali yüksek en az bir okul olsun.
- **Ek formlar:** inanç okulları ve bazı grammar okulları ayrı bir form ister; okulun kendi son tarihine dikkat edin.
- **Offer Day sonrası:** teklifi belirtilen sürede kabul edin (istemediğiniz okul olsa bile; bu bekleme listesindeki hakkınızı kaybettirmez). İsteddiğiniz okullar için bekleme listesinde kalabilir ve itiraz (appeal) edebilirsiniz; itiraz süresi belediyenin yazısında belirtilir.

11+ sınavı

11+, grammar okullarına giriş sınavıdır. Her bölgede yoktur; olan bölgelerde formatı ve takvimi farklıdır. Genelde İngilizce, matematik, sözel ve sözel olmayan akıl yürütmeden (verbal / non-verbal reasoning) oluşur ve Year 6'nın başında (çoğu yerde Eylül'de) yapılır. Bu yüzden **hazırlık ve kayıt Year 5'te** yapılır.

- **Kayıt:** 11+ sınavı için ayrıca kayıt gerekir ve çoğu bölgede Year 5'in yazında kapanır. Geç kayıt genelde kabul edilmez.
- **Sonuç ve başvuru:** 11+ sonucu tek başına okul yeri vermez; grammar okulunu ayrıca başvuru formunda tercih etmeniz gerekir.
- **Geçemezse:** bu çocuğun başarısını ya da geleceğini belirlemez. İyi bir comprehensive okul seçmek, çocuğun özgüvenini korumak ve gerekirse itiraz seçeneğini değerlendirmek önemlidir.
- **Özel okullar** kendi sınavlarını genelde Year 6'nın sonbaharında veya kışın yapar; takvimlerini okuldan öğrenin.

Bölgenizdeki 11+'yı öğrenin

Belediyenizin "secondary school admissions" sayfasında bölgenizde grammar okulu olup olmadığını, sınavın adını, kayıt tarihlerini ve örnek soruları bulabilirsiniz. Komşu bölgelerdeki grammar okullarına da başvurmak mümkündür. Londra'da bazı bölgelerde (ör. Barnet, Bexley, Sutton, Kingston, Redbridge, Enfield) grammar okulu vardır.

KS2 SATs: korkmadan

"Damlaya damlaya göl olur." — Atasözü

Gün	Sınav
1. gün	English grammar, punctuation and spelling (dilbilgisi, noktalama ve yazım): 2 kâğıt
2. gün	English reading (okuduğunu anlama)
3. gün	Mathematics Paper 1 (arithmetic, işlemler) + Paper 2 (reasoning, problem çözme)
4. gün	Mathematics Paper 3 (reasoning)

- **Puanlama:** sonuçlar "scaled score" olarak verilir; **100** beklenen seviyedir. Yazma (writing) öğretmen değerlendirmesiyle belirlenir.
- **Geçme-kalma yoktur** ve çoğu ortaokulun kabul kararını etkilemez; okullar başvuruları SATs'ten önce değerlendirir. Bazı ortaokullar sınıf ve seviye gruplarını oluştururken kullanabilir.
- **Evde destek:** günde 15-20 dk; okuma, çarpım tablosu, yazım listeleri. Geçmiş yılların SATs kâğıtları gov.uk'ta ücretsizdir; Ocak'tan sonra haftada bir kısa bölüm yeterli.
- **Sınav haftası:** erken yatma, kahvaltı, sakın sabah. Kaygıyı artıran konuşmalar yerine "elinden geleni yap, yeter" mesajı.

IXL ile SATs hazırlığı

IXL'de Year 6 Maths ve English becerilerinin yanında **SATs'e yönelik hazırlık (test prep) bölümü** vardır. Avantajları:

- **Konu konu ilerler:** çocuk zorlandığı konuda daha kolay sorulara iner, öğrendikçe zorlaşır.
- **Anında geri bildirim:** yanlış cevapta doğru çözümü adım adım gösterir.
- **Veli için rapor:** hangi konuda ne kadar çalışıldığını ve zayıf alanları gösterir; neye odaklanacağını bilirsiniz.

Önerilen kullanım: Kasım'dan itibaren haftada 3 x 15-20 dk; Ocak-Nisan arasında SATs hazırlık bölümüne ağırlık; Mayıs'ta sadece kısa tekrar. IXL üyeliği **UKER'den talep edilebilir**.

Okulda ve evde: çalışılabilecekler

“Hayatta en hakiki mürşit ilimdir.” — Mustafa Kemal Atatürk

Ne?	Nasıl?	Geliştirdiği beceri
Günde 20 dk okuma	Sesli ve sessiz; okuduktan sonra "neden, nasıl, sence?" soruları	Okuma, Konuşma
Çarpım tablosu	Günde 10 dk; okulun platformu (ör. Times Tables Rock Stars)	Sayısal Beceri, Bağımsızlık
Yazım (spelling)	Okulun haftalık listesi; Year 5-6 kelime listesi	Yazma, Bağımsızlık
IXL: SATs hazırlığı	IXL Year 6 Maths ve English + SATs hazırlık bölümü (haftada 3 x 15-20 dk); veli raporuyla zayıf konuları takip	Sayısal Beceri, Okuma, Problem Çözme
Yazma	Haftada 1 kısa yazı: günlük, hikâye, mektup (İngilizce ve Türkçe)	Yazma, Yaratıcılık
Ödev düzeni	Sabit saat ve yer; ortaokuldaki planner düzenine hazırlık	Planlama, Bağımsızlık

Beceri adları, çocuğunuzun ortaokulda Unifrog'da kullanacağı 12 beceriyle aynıdır (Okuma, Yazma, Sayısal Beceri, Planlama, Dinleme, Konuşma, Takım Çalışması, Liderlik, Problem Çözme, Yaratıcılık, Bağımsızlık, Uyum & Dayanıklılık).

Okul dışında: yapılabilecekler

Alan	Year 6 için örnekler	Geliştirdiği beceriler
Spor ve hareket	Yüzme, futbol, netball, jimnastik, dans, dövüş sporları, bisiklet (Bikeability)	Takım Çalışması, Uyum & Dayanıklılık
Beceri	Müzik aleti, satranç, kodlama (Scratch), resim, yemek yapmak, Türkçe okuma-yazma	Yaratıcılık, Problem Çözme
Topluluk	Cubs / Scouts, Brownies / Guides, okul konseyi, sınıf görevleri, aileyle gönüllülük	Liderlik, Takım Çalışması
Keşif	Kütüphane etkinlikleri, müzeler, doğa yürüyüşleri, okulun Year 6 gezisi (residential)	Bağımsızlık, Dinleme

Bu alanlar, ortaokulda Duke of Edinburgh's Award'ın (DofE) bölümlerine dönüşür. Bugün başlanan bir aktivite, yıllar sonra CV'de ve başvurularda somut bir deneyim olur.

Ortaokula hazırlık: bağımsızlık listesi

- ☐ Okul yolunu bir yetişkinle birkaç kez yürüdü veya otobüsle gitti
- ☐ Saat okuyabiliyor, zamanını takip edebiliyor
- ☐ Çantasını ve okul eşyalarını kendisi hazırlıyor
- ☐ Ödevini hatırlatılmadan, belirli bir saatte yapıyor
- ☐ Kendi parasını (harçlık, okul yemeği hesabı) takip edebiliyor
- ☐ Telefon ve internet için aileyle kurallar konuşuldu
- ☐ Bir sorun olduğunda kime söyleyeceğini biliyor (aile, öğretmen, form tutor)
- ☐ Yeni insanlarla tanışma ve kendini tanıtırma pratiği yaptı

İki dil bir avantaj: Türkçe

“Bir lisan bir insan, iki lisan iki insan.” — Söz

- **Şimdi temel atılıyor:** ilkokulda Türkçe okuma-yazma alışkanlığı kazanan çocuk, ortaokulda GCSE Turkish'e çok daha kolay hazırlanır (ek bir GCSE).
- **Evde:** evde Türkçe konuşmak; haftada 2-3 kez 15 dk Türkçe okuma; akrabalarla Türkçe mesajlaşma; Türkçe masal ve sesli kitap.
- **Hafta sonu Türkçe okulları** ve topluluk kütüphaneleri hem dil hem kültür için değerlidir.
- **Seviyeye göre:** zorlanırsa daha kolay kitaplarla ve birlikte sesli okumayla başlayın; aylık listede seviyeler yazıyor.

Velilere 10 ipucu (Year 6)

“Yavaş ilerlemekten korkma, yerinde saymaktan kork.” — Çin atasözü

- **Sınav kaygısını büyütme:** SATs ve 11+ önemlidir ama çocuğun değerini belirlemez.
- **Okul seçimini birlikte yapın:** açık günlere çocuğunuzla gidin; onun da gözlemlerini sorun.
- **Tarihleri kaçırmayın:** 11+ kaydı (Year 5 yazı), başvuru (31 Ekim), Offer Day (1 Mart).
- **Kısa ve düzenli:** her gün 20 dk (ör. 15 dk IXL + okuma), haftada bir uzun oturumdan daha etkilidir.
- **Okumayı sevdiren:** kitap seçimini çocuğa bırakın; çizgi roman ve dergi de okumadır.
- **Kıyaslamayın:** kardeşler, kuzenler ve arkadaşlarla kıyaslamak motivasyonu düşürür.
- **Telefon kararı:** ortaokula geçerken telefon ve sosyal medya kurallarını önceden birlikte belirleyin.
- **Uyku:** 10-11 yaşında 9-11 saat uyku önerilir; yatak odasında ekran olmasın.
- **Duyguları konuşun:** arkadaşlardan ayrılmak ve yeni okul heyecanı/korkusu normaldir.
- **Kutlayın:** Offer Day sonucu ne olursa olsun, çabayı ve yeni başlangıcı kutlayın.

Kaynaklar: Hangi portal? Kitabı nereden bulurum?

Platform	Ne için?	Ücret	Nasıl?
Okulun platformları	Times Tables Rock Stars, okuma ve yazım uygulamaları	Okul öder	Önce bunlar: okulun verdiği ödevler
IXL (önerilen)	Year 6 Maths ve English + SATs hazırlık bölümü; anında geri bildirim ve veli raporu	Üyelik (UKER'den talep edilebilir)	Kasım'dan itibaren haftada 3 x 15-20 dk
BBC Bitesize (KS2)	Kısa videolar ve oyunlarla konu anlatımı	Ücretsiz	Zorlanılan konuyu tekrar
Oak National Academy	KS2 video dersler ve quizler	Ücretsiz	Kaçırılan konular
gov.uk: geçmiş SATs kâğıtları	Önceki yılların KS2 sınavları ve cevap anahtarları	Ücretsiz	Ocak'tan sonra haftada 1 kısa bölüm

- **Kitap:** okul ve belediye kütüphaneleri (üyelik ücretsiz; e-kitap ve sesli kitap için Libby veya BorrowBox). Yaz tatilinde kütüphanelerin **Summer Reading Challenge** etkinliği 4-11 yaş için ücretsizdir.
- **Türkçe kitap:** Türkiye'den yurt dışına gönderim yapan online kitapçılar, Türk derneklerinin ve hafta sonu okullarının kütüphaneleri, aileler arası kitap takası.

Ay ay kontrol listesi

Her ay 2 küçük adım (Okul & Sınav · Aile & Gelişim) + 1 izle/dinle önerisi + 1 İngilizce ve 1 Türkçe kitap. Takvim her yıl geçerlidir; kutuları çocuğunuzla birlikte işaretleyin.

Eylül · Okul araştırması

- ☐ **Okul & Sınav:** Açık günler: en az 3 ortaokul gezin; 11+'ya giriliyorsa sınav günü düzeni
- ☐ **Aile & Gelişim:** Günde 20 dk okuma rutini; hafta sonu kütüphane
- ☐ **İzle/Dinle:** *Newsround* (CBBC · Haberler)
- ☐ **Oku (EN):** *Matilda* – Roald Dahl
- ☐ **Oku (TR):** *Çocuk Kalbi (Türkçe çevirisi)* – Edmondo De Amicis (kolay-orta)

Ekim · Başvuru ayı

- ☐ **Okul & Sınav:** Başvuruyu 31 Ekim'den önce yapın (tercih sırası, ek formlar)
- ☐ **Aile & Gelişim:** Çarpım tablosu: günde 10 dk
- ☐ **İzle/Dinle:** *Brains On!* (Podcast · Bilim)
- ☐ **Oku (EN):** *The Wild Robot* – Peter Brown
- ☐ **Oku (TR):** *Fadiş* – Gülten Dayıoğlu (kolay)

Kasım · Düzen

- ☐ **Okul & Sınav:** Başvuru onayını kontrol edin; IXL SATs hazırlığına başlayın (haftada 3 × 15 dk)
- ☐ **Aile & Gelişim:** Bir kulüp veya aktivite (Cubs/Scouts, spor, müzik)
- ☐ **İzle/Dinle:** *Operation Ouch!* (CBBC · Sağlık & bilim)
- ☐ **Oku (EN):** *Percy Jackson and the Lightning Thief* – Rick Riordan
- ☐ **Oku (TR):** *Sırça Köşk* – Sabahattin Ali (kolay-orta)

Aralık · Değerlendirme

- ☐ **Okul & Sınav:** Parents' evening: güçlü ve geliştirilecek alanlar
- ☐ **Aile & Gelişim:** Tatilde Türkçe kitap + aile oyunları (satranç, kelime oyunları)
- ☐ **İzle/Dinle:** *Blue Planet II* (BBC · Belgesel)
- ☐ **Oku (EN):** *The Lion, the Witch and the Wardrobe* – C. S. Lewis
- ☐ **Oku (TR):** *Yürekdede ile Padişah* – Cahit Zarifoğlu (kolay)

Ocak · Pratik

- ☐ **Okul & Sınav:** IXL SATs hazırlık bölümü + haftada 1 kısa geçmiş SATs bölümü
- ☐ **Aile & Gelişim:** Bağımsızlık: kendi çantası, kendi ödev saati
- ☐ **İzle/Dinle:** *Horrible Histories* (CBBC · Tarih)
- ☐ **Oku (EN):** *Harry Potter and the Philosopher's Stone* – J. K. Rowling
- ☐ **Oku (TR):** *Uçurtmayı Vurmasınlar* – Feyza Hepçilingirler (kolay-orta)

Şubat · Anlama

- ☐ **Okul & Sınav:** Okuma: "neden, nasıl, sence?" soruları; yazım listeleri
- ☐ **Aile & Gelişim:** Para: harçlık ve alışveriş hesabı
- ☐ **İzle/Dinle:** *Deadly 60* (CBBC · Doğa)
- ☐ **Oku (EN):** *Horrible Histories (bir kitap)* – Terry Deary
- ☐ **Oku (TR):** *Pal Sokağı Çocukları (Türkçe çevirisi)* – Ferenc Molnár (orta)

Mart · Offer Day

- ☐ **Okul & Sınav:** 1 Mart: teklifi kabul edin; gerekirse bekleme listesi / itiraz
- ☐ **Aile & Gelişim:** Sonucu kutlayın; yeni okulu birlikte tanıyın
- ☐ **İzle/Dinle:** *Absolute Genius with Dick & Dom* (CBBC · Bilim insanları)
- ☐ **Oku (EN):** *Rooftoppers* – Katherine Rundell
- ☐ **Oku (TR):** *Kırmızı Pelerinli Kent* – Mavisel Yener (kolay-orta)

Nisan · Sakin tekrar

- ☐ **Okul & Sınav:** Paskalya: her gün 20-30 dk; IXL raporundaki zayıf konular
- ☐ **Aile & Gelişim:** Dışarıda vakit; uyku düzeni
- ☐ **İzle/Dinle:** *BBC Bitesize KS2* (BBC · Tekrar)
- ☐ **Oku (EN):** *Varjak Paw* – S. F. Said
- ☐ **Oku (TR):** *Bacaksız Tatil Köyünde* – Rifat Ilgaz (kolay)

Mayıs · SATs ayı

- ☐ **Okul & Sınav:** SATs haftası: erken yatma, kahvaltı, sakın sabah
- ☐ **Aile & Gelişim:** SATs sonrası küçük bir ödül veya etkinlik
- ☐ **İzle/Dinle:** *Cosmic Kids Yoga* (YouTube · Sakinleşme)
- ☐ **Oku (EN):** *The Boy Who Grew Dragons* – Andy Shepherd
- ☐ **Oku (TR):** *Define Adası* (çocuklar için çeviri) – R. L. Stevenson (kolay-orta)

Haziran-Temmuz · Ortaokula geçiş

- ☐ **Okul & Sınav:** Tanışma günleri; okul yolu provası; okul eşyaları
- ☐ **Aile & Gelişim:** Summer Reading Challenge; telefon kuralları
- ☐ **İzle/Dinle:** *Our Planet* (David Attenborough · Belgesel)
- ☐ **Oku (EN):** *Front Desk* – Kelly Yang
- ☐ **Oku (TR):** *Heidi* (Türkçe çevirisi) – Johanna Spyri (kolay)

İzle/Dinle önerilerinin çoğu BBC iPlayer'da (CBBC) ücretsizdir. Kitaplar 10-11 yaş için sık önerilen eserlerdir; Türkçe kitapların yanında okuma seviyesi yazıyor. İlgisini çekmezse aynı ay için başka bir kitap seçilebilir.

Birebir takip ister misiniz?

UKER danışmanlık programında ortaokul seçimi, 11+ ve geçiş sürecinde birebir destek verilir. Bilgi için: ukegitimrehberi.co.uk

Kaynaklar: gov.uk (KS2 tests information for parents; applying for a secondary school place); belediyelerin okul başvuru sayfaları; The Reading Agency (Summer Reading Challenge). Tarihler her yıl kontrol edilmelidir.